

„Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük.” Máté 7,12

A család szentsége

A család a társadalom legkisebb közösségi sejtje, ami nélkül nincs társadalom, ami ha beteg, a társadalom is az – közhelyes megállapítás. De maga a család nem közhelyes alakulat, hanem Isten csodálatos tervének megnyilvánulása. Sok megközelítési módja van, sok formában, sok féleképpen működhet, de csak akkor helyesen, harmonikusan, előrevivően, építőn, ha Isten rendje megjelenhet a sejtek alkotóelemeiben, az egyes emberben...

Családközpontúság a cigány közösségekben

A család fogalma és funkciója

A család fogalmának meghatározása nem egységes, egyes tudományterületek más és más aspektusból értelmezik. Amiben egyetértenek az az, hogy a család egy olyan organikus rendszer, ahol az elsődleges szocializáció történik. Füle Sándor, a neveléstudomány professzora, a *Család* című tanulmányában a fogalom pontosabb értelmezése érdekében kitér a család funkciójának történeti változásaira is. Rámutat, hogy az ókori társadalmakban a család legfőbb funkciója a reprodukció és az önfenntartás, míg a középkorban a vérségi rokonok együttélése volt az alap, amit leginkább a létfenntartás indokolt. Az újkori családmódok a 16–17. században alakultak ki, melyek leginkább a harmóniát és a személyes példamutatást hangsúlyozták, valamint a vallás meghatározó szerepét. A 19. században lezajló társadalmi-gazdasági változások nagyban befolyásolták a család funkcióját, ugyanis a magánélet legfontosabb tényezője lett. Ebben az időszakban a család több funkcióval is gazdagodott, úgy mint biztonságot adó gazdasági közösség, termelési folytonosság és a kultúra átszarmaztatása a generációkra. A család 20. századi helyzete ambivalensen alakult. A családalapítás alapja elsősorban már nem a vagyoni helyzet stabilizálása, hanem a kölcsönös érzelem.

Cseh-Szombaty László szociológus *A család meghatározása* című tanulmányában a fogalom értelmezését illetően több érzelmi befolyásoló tényezőt is számba vesz. Ilyen tényező lehet

a személyek közösségében történő interakciók minősége, vagy összetételének szerepköre.

Füle Sándorra hivatkozva tehát a család: személyek közössége, a legkisebb társadalmi sejt, amely egyben a társadalom alapvető intézménye. Funkcióját tekintve a gyermeknevelés, védelmezés, egzisztenciális biztonság megteremtése, elsődleges szocializációs alapvetés, kulturális és gazdasági reprezentáció, valamint a társadalmi elfogadás.

A cigányokról dióhéjban

Nem lehet a cigányokról egzakt módon konzekvenciákat megfogalmazni anélkül, hogy ne tisztáznánk néhány fontos észrevételt. Bár rövid tanulmányomnak nem része a fogalmak tisztázása, mégis elkerülhetetlen néhány meghatározó elem. Az első, hogy nem beszélhetünk úgy a cigányokról, mint homogén közösségről, hiszen nem egyidejű és irányú volt hazánkba érkezésük sem. Talán ezért is vannak bár hasonló, de mégis eltérő szokásaik, kulturális és gondolkodásmódbeli különbözőségeik, sőt nyelveik. A családról alkotott képet is nagyban befolyásolja, hogy milyen cigány közösséget vizsgálunk. Magyarországi viszonylatban három nagyobb közösségről beszélhetünk: romugrókról, beásokról és oláh-cigányokról. Talán könnyebben megértjük, ha tanulmányozzuk Karsa Botond és Bencze Mihály *A csángók története* című tanulmányát, amely kitér a csángókra, székelyekre, palócokra, akik mind magyarnak vallják magukat, mégis számos különbözőség jellemzi őket.

Családközpontúság a cigány közösségekben

Karsai Ervin cigánykutató és nyelvész egy Békés vármegyei oláh-cigány közösséget vizsgálva teszi az alábbi megállapításokat: A kulturális különbözőségeiből adódóan is egy cigány család szerkezete eltér a nem cigány család szerkezetétől. Leírása szerint a cigány családokat legalább három generáció alkotja, kapcsolataik erősebbek, mint más családok esetében. A családfő és a tekintély az apa, azonban a szerkezet működtetésének terhe többnyire az anyára hárul. A többgenerációs együttélésekből fakadóan a személyi funkciókat mindenki jól ismeri. A nők feladata a főzés, gyermeknevelés, lakás és lakókörnyezet rendben tartása, míg a férfiak az egzisztenciális biztonságért, valamint a nagyobb gyerekek életre való felkészítéséért felelnek. Az idősebbek tisztelete önmagában is hierarchikus tekintélyt jelent. A család jellegében erőteljesen nyilvánul az összetartás, az érzékeny lelki világ, a vehemencia és a szeretetteljes vendéglátás.

Ahogy az a korábbiakban már jeleztem, ez a minta nem fedti le feltétlenül a különböző cigányközösségeket, bár számos hasonlóságot láthatunk közöttük, mégsem érdemes általánosítani. Meglátásom szerint a folyamatosan változó társadalom, az urbanizáció és az egyre erőteljesebb globalizáció soha ilyen erőteljesen nem hatotta még át a cigányközösségeket, mint napjainkban.

„Semmi ne legyen fontosabb tőled!”

Az alsózsolcai gyülekezet egyik női előljárójával beszélgettem arról, hogy milyen változásokat hozott az életébe és a családjába az, hogy megismerte Jézus Krisztust, mint Urát és Megváltóját.

– *Kérlek, mutatsz be a Tükör újság olvasóinak!*

– Sok szeretettel üdvözlöm az újság olvasóit! Tóth Ferencné Melinda vagyok, az alsózsolcai metodista cigány gyülekezetbe tartozom. 1988-ban ismertem meg az én Uramat. December volt, és elmentem az anyukámmal az akkor még kis létszámú gyülekezetbe karácsony táján. Éppen a „Jézus élete” című filmet nézték, én is bekapcsolódtam. Igazából nem a film fogott meg, hanem az, hogy a lelkész a fűtetlen, hideg előszobában nagykabátban ült, és a Bibliáját olvasta. Azt imádkoztam: „Istenem, adj nekem is ilyen szerető szívet, hogy semmi ne legyen fontosabb tőled!” Teltek a hónapok, az Úr Jézus követője lettem, és ott ragadtam ebben a szerető gyülekezetben, ahol mindenki ismer mindenkit és nagy elfogadás van. Tetszett, hogy amelyik családnak anyagi segítségre volt szüksége, ott igyekezett segíteni a gyülekezet. De még többen kértek imádságot különböző problémákban, és együtt örültünk a sok imameghallgatásnak.

– *Tulajdonképpen hogy történt meg?*

– Azt tudtam, hogy létezik Isten, de korábban nem volt velem közösségem. Megérintettek a hallott igék, és valamikor behívtam Jézust a szívembe. Hálás vagyok az Úrnak, aki megváltott, elfogadott, és az évek során megismertette velem gazdag kegyelmét.

– *Mi változott az életedben?*

– Megváltozott a sorrend, nem a szép ház, a vagyon volt már a fontos, hanem az, hogy személyesen minél jobban megismerjem Jézust, halljam a hangját.

– *Más lett az emberekkel is a kapcsolatod?*

– Igen. Azelőtt kerültem a nehéz embereket. Mostanában például olyan emberekkel imádkozom együtt, akikről szívem szerint lemondanék, mert nagyon nehezen változnak. Az Úr türe-

lemre tanít, hogy mutassam be nekik az Úrral való bensőséges kapcsolatot, mert anélkül én is semmi vagyok. Tanítom őket az imádságra, a bibliaolvasásra, az Úr hangjának a meghallására.

– *Volt már akkor családod, amikor megtértél?*

– Férjemmel, Ferivel 1984 óta élek házasságban. Három lányunk született,

Tóth Ferencné Melinda családja körében

akik mára már szintén édesanyák lettek, és valamilyen módon az Urat szolgálják.

– *Javult velük a kapcsolatod a megtéréseidet követően?*

– Igen, például megtagadtam tudatosan azokat a kísértéseket, amik hűtlenségre csábítottak volna. Korábban imponált nekem, ha udvaroltak a férfiak. Azt gondoltam: „lám, már három gyerekem van, mégis észrevesznek...” De úgy döntöttem, hogy nem is a férjemhez akarok csupán hűséges lenni, hanem az Úrhoz. Ő adott erőt ellenállni a kísértéseknek.

– *Hogyan élnek az alsózsolcai hívő családok?*

– A mi városunkban sokan megtértek az Úrhoz, és mindenki nagyon családszerető. Sok helyen él egy lakásban két-három generáció, mert a szülők nagyon befogadóak és segítőkészek.

– *Nálatok hogy van ez?*

– Az Úr kegyelméből a lányaink saját lakásaikban élhetnek a családjukkal, ez így mindannyiunknak könnyebb, de így is törekszünk minél szorosabb kapcsolatot tartani egymással. Nem mondom, hogy soha nincs semmi probléma közöttünk, de tudom, hogy ők is alakulnak

még. Persze én is formálódok a lányaim által, nem csinállok mindent jól, szeretném, hogy meglássák bennem az Urat.

– *Milyen szolgálatod van a gyülekezetben?*

– Az egyik feladatomban, szolgálatomban a gyermekistentiszteletek tartása már évtizedek óta. Sok gyerek jár a gyülekezetbe, nagyon hálás vagyok értük, mert őszinte érdeklődésük van Isten felé. Minden alkalomra a saját gyermekeimet is magammal vittem, és ők szívesen is jöttek 2-3 éves koruk óta. Így hamar hitre jutottak, és velem együtt szolgáltak. Imádkoztak, verseket mondtak ünnepeken, megosztották a szegényebb gyerekekkel a játékaikat. Ma már ők próbálják a hitre nevelni a saját gyermekeiket. De imádkozunk is együtt, olykor telefonon keresztül is. Ez az egyik fő teendőnk, úgy gondolom.

– *Mondanál egy példát, hogy miért szoktatok imádkozni?*

– Nemrég a férjem agyvérzést kapott, az egész családom kétségbeesett, ami ilyenkor nem meglepő. Hazajöttek a lányaim a családjakkal, hogy így is támogassanak, és együtt imádkoztunk, hogy adjon az Úr gyógyulást a férjemnek. Hála az Úrnak, ma már sokkal jobban van!

– *Mi a szíved vágya a jövőre nézve?*

– Szeretném hátralévő életemet is az Úrral élni, és hirdetni, hogy ő mennyire szereti az embereket, és milyen csodás életet ad azoknak, akik keresik őt!

Kurdi Zoltán

Kedves Olvasó!

A Tükör eddigi számai az interneten a www.cimok.hu weboldalon érhetőek el.

Köszönettel fogadjuk észrevételeiket, javaslataikat az info@cimok.hu címen. Hálásak vagyunk, ha ezzel is segítik a cigánymisszió ügyének előmozdítását.